

Адреса Редакції і Адміністрації:
„Український Голос“
Перемиський, Побережжя ч. 1.

Контракт П. К. О. в Варшаві № 142.807.
Передплата вкрай вносить 10 зол.
річно, 5-50 зол. піврічно, 3 зол.
чвертьрічно. В Чехії квартално
18 ч. к. (передплата в Чехословач-
чині складати на конто Адм. „Укр.
Голосу“ в Zivnostenska Banka
(газе). Для Франції 80 фр. річно,
для Америки 2 дол. річно.

Ціна приписки, 25 с.

Редактор приймає щодня від
год. 1¹/₂—2¹/₂.
Рукописів Редакція не звертає.
Неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

На порозі Нового Року.

Пригадуються перші дні
1919 р. В тодішній столиці За-
хідної України — в Станисла-
вові підготувалося свято зеди-
нення. Приїхали м. и. відпоруч-
ники „раненого брата“ з Кар-
патської України, щоб насвятити
3. січня заявити: хочемо бути
разом з Вами, хочемо нале-
жати до великої української
сім'ї! У всіх на очах слюза
радість. Сновилася мрія поета
про „одна лан — від Кавказу
по Сая“...

Незабутні хвилини! Все при-
гадуються вони, коли прихо-
диться робити підрахунок чер-
гового підвального року і
роздумувати над планом праці
на майбутнє. Так і сьогодні...
Та до речі! Чим зазначився
в наших змаганнях минулий рік,
1926? Цілою низкою віражних
явищ в західно-українському
житті. Наші люди прочували-
ся від очікування на спасення зі
зовні (славні „орієнтації“), ста-
ли глибше пригадуватися
над тим, що слід робити, щоб
супільність внутрі сцему-
вати, щоб зміцнити її відпо-
ристі, щоб зорганізувати її здатно-
ю не тільки до оборони й до на-
ступу. Розпочалася оживлена
праця на полі економічному і
просвітницькому. Шарше заці-
кавлення викликує справа шкіль-
на. Падають перші клітви спра-
ві зміни нашої шкільної полі-
тики, в справі необхідності
втягнення до боротьби за шко-
лу широких верств супільності.
А на політичному полі
1926 р. зазначився великою
рухливістю національного та-
бору. Організаційна сіть Ук-
раїнського Національно-Демок-
ратичного Об'єднання обхопила
майже всі східно-галицькі по-
віті. Майже не має міста, в
якому в цім році не відбуло-
ся б коли не віче, так бодай
довірочна нарада. Незвичайно
відрадною фактом, що Об'єднан-
ня в своїй діяльності посунулося
поза Ся, розриваючи наші
західні окраїни. Та не забу-
ваймо: це все тільки дрібний
початок, завязок тієї великої
роботи, яка жде на нас. Це
мусимо собі гарячо усвідомити,
розробляючи план праці на рік
1927. В минулому році зробле-
но доволі багато, однак увесь
тягар праці спочивав на оди-
нцях. Бо перейшли хочби віча.
Хто на них р-ував? Кілька
одиниць. Пригляньмося праці
на повстах. На кому вона спо-
чиває? На одинцях. Загляньмо
на села. Кому там завдячує
свій розвиток читальня чи го-
сператива? Теж самотосватий
праці одиниць. Отже в най-
ближньому році стараймося, що-
би до праці на народній ниві
притягнути всіх освічених лю-
дей. Нехай до роботи на всіх
ділянках національного життя
стануть всі освічені Українці!
Нехай кожний працює на най-
більш підходящій для нього на-
прямі: чи просвітницькій, чи
кооперативній, чи політичній,
словом — в якому напрямі має
хист, охоту і спроможу, тако-
му нехай присвячує свій труд.
І нехай цих народніх робітни-
ків буде багато, якнайбільше.
І подбаймо, щоб і в наших
центральных установах і на по-
вітах мали право забирати го-
лос в громадських справах
тільки ті люди, що щось значать
для національної справи, що
дійсно працюють. А то ще не пе-
ревівся у нас тип „патріота“,

який держиться на поверхні
життя тільки широкою губою.
Всіх і вся критикує, всюдю
завоює угодовство, однак ні-
коли його не має там, де треба
праці і де треба цивільної від-
ваги. Він з цівкою на устах кри-
тикуватиме вас на сторінках
преси, брзигаючи болотом на
право і ліво, однак ніколи не
відважиться підписатися під
своєю писаниною. Бо він трус,
трясється від страху перед во-
рогом і боїться, щоб його
публічно не спитано така з
українського боку: а хто ти
такий будеш, добродію, зви-
дкіля взявся, що досі робив?
Хоча в порядку річей, людина
доброї волі, яка хоче проти-
ставитися публічно не то ці-
лому національному табору,
а навіть другій особі, повинна
виступати явно, в відхиленим
шоломом.

З невідповідальним пусто-
мельством треба вже раз по-
кінчити! Перед національним
табором в найближньому році
незвичайно відповідальне за-
дання: він не тільки мусить
поширити організаційну робо-
ту на північно-західні землі
(добрий початок вже зроблено),
а й поглибити свою діяльність.
До цього необхідний великий
кадр співробітників. Тому Цен-
тральний Комітет Об'єднання
мусить подбати м. и. про курси
для політичних організаторів.
Політична праця є дуже складна
і незвичайно відповідальна. Її
не можна робити прихвально.
Для неї потрібні вишколені,
добре підготовані діяти. Крім
цього треба подбати про від-
повідну політичну літературу.
У нас в цім напрямі велика по-
суха. І преса Об'єднання мусить
завжди змінювати своє обличчя,
мусить більше присвячувати
уваги злосудним справам на-
ціонального життя. Вона мусить
тісно зв'язатися з нашими наці-
ональними установами і робити
своєю живим відомомом їхніх по-
треб, змагань і планів. Вона теж
частіше мусить присвячувати
свої сторінки занедбанам у нас
справам національної культури,
розглядаючи українську ду-
хову продукцію не тільки
західно-українських земель
а й Радянської України. Ці
справи, хоч як вони важкі, на
ходили досі в нашій пресі дуже
слабенький відгомін.

На національний табор після
Народнього З'їзду йде завзятий
наступ з усіх боків. Нічого
дивного. Протівники побачили,
що Об'єднання — це сила, що
ще рік, ще два — і з ним не
можна буде боротися самотою
тільки губою, бо ніхто не схо-
че слухати. Тому лають. Одні
кажуть: Об'єднання — „бур-
жуйське“. Другі кажуть: Об-
єднання — „повіське“. А треті:
Об'єднання — „уголовське“. І д.
Як кому до лиця і до вподоби.
Та на лайку не варто зверта-
ти багато уваги. На всі ці за-
клепи національний табор му-
сить відповісти позитивною
працею, виконанням збірної
постави нації. А до праці не
треба ані гоміньких фраз, ані
копичі резолюцій. І вона завдяки
найсильнішою відповіло на
на всі сплетні. Нашим обов'яз-
ком є творити національну си-
лу. А цього не зробиш словом,
тільки ділом.

Для традиції і сумління

Читаємо в історії про на-
ших славних воїнів: кня-
зів — Ярослава, Володимира Да-
ниїла, Романа; гетьманів: Са-
гайдачного, Хмельницького, До-
рошенка, Мазепа, Орлика і вча-
мося на їх примірах любові
рідної землі і рідного народу.
Як любо читати нам про них,
які ми вдячні долі, що дала
нам на вічну пам'ять, на вічну
славу і вічний до наслідую-
вання приклад. Національна тра-
диція, це власне та сила, яка
держить наріз і прозавить його
до щораз кращої будучини.
Чим та традиція живіша, чим
довша і чим ближче до нас ся-
гає, тим вона більше ділає і
більше має впливу на нас. Тим
легше на ній виховуватися по-
колінням, тим краще зрозумі-
ють ці покоління свої обов'язки
супроти вітчизни і народу.

До світової війни наша тра-
диція визвольних змагань, тра-
диція самостійності народу
кінчилася на Козаччині. Рік
смерти останнього кошового
Запорозької Січі — Кални-
шевського, себто рік 1809 —
був останнім етапом тої тра-
диції. Огань Калнишевський
помер тоді далеко на півночі,
жидецької порабави у Соло-
вцькій монастирській тюрмі
над Білим Морем.

Але смерть Калнишевського
не відбилася гучною луною
ні по нашій Країні, ні в наших
серцях. Мало про неї писалося,
мало про неї знали люди, тому
мало й впливала на людей. Те
саме можна сказати про на-
слідника Мазепа, гетьмана Ор-
лика, великого патріота і одно-
го з найближчих Українців то-
дішнього часу. Скитався Орлик
на еміграції, стукав до дверей
кожної держави і говорив про
велику кривду України. Ціле
своє життя тільки й працював
над тим, щоб вибороти кра-
шу долю своїй нації, яку по
платвській битві так дуже
придусли Москви.

Але чи наші діди, батьки,
або ми багато знала про цю
гетьмана? Ледви малі згадки
про нього в школі, ледви за-
гальні начерки в історії. Щой-
но найновіші часи видвинули
того великого гетьмана, який
ніколи не панував на Україні.
Прийшла світова війна, прий-
шли Українські Січові Стрільці
і перервана нитка традиції зно-
ву наважалася. Нові герої, нові
подвиги, нові пісні і перекази
дали нову силу, з якої ми чер-
пати народ.

По свіжій війні, прийшла
національна революція на всіх
українських землях, а далі і
Визвольна Війна. За горською
Укр. Січ. Стрільцями прийшла
велика Українська Армія і над
Дністром і над Дніпром.

Вдарило нове, могутнє дже-
рело національної традиції, я-
кого ні заспати ні зачинити.
Тисячі героїв і подвигів, сотки
славних боїв, хоч коротка але
повна самостійності, — це для
роду, який стільки літ був не-
вільником, велика річ. На тому
легко вже йому буде виховати
покоління, яке самостійність не
тільки здобуде, але й збереже.

Придивіться тепер, як ми цю
традицію використовуємо?!

свідком і учасником великих
подій.

Якжеж мало досі появилася
споминів і записок з тих часів.
На чім опреться будучий істо-
рик, на чім збудує повість бу-
дучий письменник? Нам зда-
ється, що все таки хтось це
зробить, хтось про те подумає.

Так! Зробить і подумає,
але наш ворог, або чужинець,
на підставі ворожих інформа-
цій. А наші внуки, не маючи
чого черпати противних до-
казів, помало самі в те пові-
рять, як ми віримо в деякі
накази на Козаччину.

А музеї?!

Чи має котрий з них усе,
що так легко можна було зі-
брати? Валалися колись воєн-
ні трофеї, воєнна добыча, а
ніхто не подумав про це. Нині
не має ні один з наших музеїв
комплектного одностроєгалиць-
кого чи надніпрянського жо-
в'яра, байдуке: старшини чи
стрільця. Про всі степені і не
говорити!

А прецінь колись хтось схо-
че поглянути на це, чогось на-
читися на цьому.

„Солодко і славно змирати
за Рідний Край“. Так казали
старшини Рамляни, так учили
свої дітей і тому свого часу
здобули цілий світ.

А ми?!

Чи маємо право вчити того
свого дитину? І скільки грібів
наших героїв запалося, зрівна-
лося з землею! Правда, бо-
гато в сіл, містечок і міст, в
яких люди доброї волі і щи-
рої душі доглядають їх. Але
скільки містечок і міст зовсім
байдужо відносяться до цього?
Маві самому довелось бачити
могили двох стрільців і одного
старшини У. Г. А. ледви вже
замітив. За пару літ і слід
не стане з місця, де спочили
вічним сном борці за волю.
Нехайби котрийсь із батьків
показав на таку могилу і ска-
зав своєму синові, що „солод-
ко і славно в смерті за Рідний
Край“, — що відповіби йому
син?

А інваліди наші?!

Ледви кільканиць їх має
приміщення в інвалідській до-
мівці у Львові, а решта?

Правда, ми наріз небагатий,
але до цього не так треба гро-
шей, як доброї волі і органі-
зації.

Пригляньмося тепер тим,
які не згинули, не окалічили,
а вернулися менш-більш здо-
ровими дітьми.

Не буду тут говорити про
селян, бо ті вернули на свою
батьківщину і станули знову
до праці на рілі. Не буду го-
ворити про молодших стар-
шин, з яких більша частина те-
пер чорно бідує, бо посади
займають ті, що ніде не руха-
лися і ті що, не дивлячись на
університетський бойкот, зис-
кали титул і поважання.

Але буду говорити про на-
ших найстарших, які пройшли
цілу тернисту дорогу Армії
і вернулися з надломаними
крим'яльськими дітьми.

Полковник Галицької Армії,
один з найліпших старшин,
грає на флеті в кіні по три
золотих на день.

Другий полковник примірає
голодом, не маючи і того за-
робітку.

Генерал Волф, золотий чо-
ловик, Німець, що полюбив наш
наріз на рвни в Українцях,
помер у недостатку, до смерті
оставши вірним своїй другій
вітчині.

На емі багато наших
високих старшин до нині беть-
ся з нуждою. Генерали і пол-
ковники, свої і чужинці, а всі
добрі воїни і великі патріоти.

На сам кінець бувший На-
чальний Вожд У. Г. А. Живе
він серед нас у Галичині, не
маючи часто ложки страви для
себе і своєї сім'ї, але не на-
рікає. Вважає нас за бідних
на жертви для нього і стид-
ється сказати комуністично про
свою бід. Думає, що жертва
булаб милостинню, хоч це бу-
лоб тільки сплатою догву.

А ми вдоволени, що „якось
воно йде“, навіть не цікави-
мось ближче тим.

Але і тут не треба складок,
жертв чи чогось подібного.

Маємо вже, Богу дякувати,
стільки інституцій, а в тих ін-
ституціях стільки директор-
ських посад, що одна — дві не
зробилиб нам різниці і не по-
шкодилиб інституції.

Митрополит чи капітулярні
добра малиб ще де примісти-
ти двох — трьох людей, яким
наша національна честь нака-
зує не дати бідувати.

На жальні одні інші другі про
це не подумали, бо „якось во-
но йде“ і без цього. Оттак то
є в нашою найновішою тради-
цією: з історією, могилами, ін-
валідами, музеями і передози-
ми військовими людьми.

Про всі порушені мною
справи, писалося і говорилося
в нас. Не згадував ще ніхто
про визначних наших полко-
водців і тому я спинуся тіль-
ки на них.

Громадяне! Нехай ні одно
віче не пройде без резолюції:

„Домагаємося від наших еко-
номічних установ, щоб запев-
нили прожиток нашим найви-
щим військовим людям а зо-
крема бувшому Начальному
Вождові У. Г. А.“

Коли це домагання буде
сповнене, не будемо встида-
тися самі перед собою, а ще
більше перед своїми дітьми.

Січовий Стрілець.

Що дала нам „Просвіта“ в 1926 р.

Новий звіт з діяльності
тов. „Просвіта“ за біжучий рік
на перший погляд дуже сухий
і одномітний: нема шумних
фраз і красорічливих закликів,
а самі цифри, цифри і ще раз
цифри. Звідомлення „Просві-
та“ строго ділове. Але хто вчи-
тається в ці цифри і схоче
передумати їх, перед тим роз-
кривається всесторонній і за-
хоплюючий образ освітнього
життя Галичини.

Що дала нам „Просвіта“ за
останній рік? Отже найважні-
ші цифри: Нових читальень за-
сновано протягом цього року
473, — так що загальне число
читальень в тепер 2493. При-
читальнях powstało нових те-
атральних гуртків 439, так що
тепер „Просвіта“ має 1195 те-
атральних дружин, а вони да-
ли разом 5380 вистав (мину-
лого року було вистав 3092).
Нових читальень хорів за-
сновано 99, разом в їх 404
Ріжного рода свят як в честь
Шевченка, Франка, Просвіти
дня книжки було в читальнях
1166 Відчит в було 1978. Чи-
тальняні бібліотеки доповнено
новими книжками в числі 63432
томів, так що бібліотеки мають
разом 177 789 книжок. Читаль-
няних домів побудовано про-
тягом одного року 228, разом
з давнішими в їх 623. Членів

Тарифа оголошень за текстом
за 1 вірш міліметровий одно-
шпальтовий (сторона має 6
шпальт анонсових) 0.24 зол. пол-
для дрібних промисл. укр. інстат.
0.16 зол. п. Дрібні оголошення по
0.15 зол. п. за слово, найменше
дрібне оголошення 1 зол. п., для
шукаючих праці подані безпосеред-
но до Адм. по 0.10 зол. п. за слово
Оголошення в тексті 150% дорож-
ші, на першій сторони 300%, до-
рожші. Рахунки платні і заска-
ржальні в Перемишлі, а замовля-
ючий анонс вже тим самим без-
застережень годиться на це.

читальень минулого року при-
було 30942, разом в 152.593.

Се цифри, що свідчать про
працю і силу „Просвіти“. Ко-
ли поділити ці цифри рівно на
всі дні року, то бачимо, що
кожного дня в році заснову-
вано приваїменше одну нову
читальню, закладано один но-
вий театральний гурток, ула-
дковано три освітні свята і п'ять
відчитів, куповано майже 200
книжок, приднувано 80 членів,
— також що другий день бу-
довано один новий дім „Про-
світи“.

Се та велика і поважна
праця „Просвіти“, яку мусять
признати всі, навіть вороги на-
шого товариства. Бо цифра в
все найліпшим аргументом.

Свої успіхи завдячує „Про-
світа“ в значній частині праці і
жертвенности селян і міщан,
що в багаті місяці вже самі
обняли провід читальень і ве-
дуть їх дуже добре, дбаючи
про бібліотеки, вистави, свята
і т. д. Немало причинилися до
просвітної організації філій,
що чим раз більше стають
живими огнищами для своїх
повітів. Досить сказати, що
46 філій має вже свої канце-
лярії з платними урядниками,
що переводять люстрації ча-
тальень і дуже причиняються
до їх оживлення. Від праці
ведеться під кермою Головно-
го Відділу у Львові, який дуже
пильно стежить за всіми про-
явами просвітної життя в краю
і в багаті справах дає власну
ініціативу. Сам голова „Про-
світи“, директор Мих. Галу-
щанський відбув 35 поїздок по
краю, беручи участь в освіт-
них нарадах ріжних філій і ча-
тальень, крім сього було 46 по-
їздок членів відділу та урядо-
вців; через канцелярню това-
риства перейшло 51086 письм
в освітних справах. — І. К.

За краще завтра.

Свідомий Українець мусить
глядіти на молодь, як на про-
довження себе самого. Молодь
— це найбільша цінність нації.
Якою її виховаємо, така буде
будучність народу. Це можна
виконати тільки збірними зу-
силями. Тому нам треба об'єд-
натися в товаристві, якого за-
данням виховування молоді, то
значить — в „Рідній Школі“.
„Рідна Школа“ це поруч „Прос-
віти“ головна культурноосвітня
наша організація в межах Поль-
щі. З хвилею, як громадська
думка зміркувала, що без влас-
ної рідної школи не буде кому
берегти наших дотеперішніх
надбань, — товариство „Рідна
Школа“ перейшло що до числа
прихильників навіть старші від
себе товариства, бо числить
сьогодні 22 000 членів, не вчи-
ляючи тисячів прихильників,
які без членства приносять для
неї матеріальні жертви.

Та що значать 22 тисячі
супроти мільонів Українців на
наших західних землях? В та-
кому товаристві мусять об'єд-
натися всі Українці без огляду
на вік, стан, пол і політичні
переконання, бо воно позапар-
тийне і всенарідне. Ріжнородні
виховні заведення: гімназії, сади-
ки, захорони, народні школи се-
редні, фахові, ремісничі, бурси,
ріднородні освітні й практичні
курси, ось — ось г діяльності
„Рідної Школи“ Н вважаючи
на ріжнородні перепони „Рід-
ної“ темноти і нашого нестру-

дженого противника, товариство зростає на очах. Але й бо треба того зросту! Бо час ставити свої вимоги. Тому треба діяльність поширити. А на це потрібні засоби. Ось, на рік 1927 обчислений бюджет товариства на 1,485 954 зол. 74 с. у видатках, коли у приходах начислюється тільки 911 919 зол. 05 с. Що ж зробити? Припинити діяльність, ві обмежувати не можна, бо що зробити з дітьми повіреними опіці товариства (в їх 10 тисяч!)? А вже, щоне можна розпустити домі, мовляв: батьки не поділяти за вас.

У чому ж надія товариства? У власній силі народу та його розвазі.

Надходить свято Різдва. Пам'ятаймо в свято радості й на товариство, яке дає за нашу молодь. Освідомлюймо молодших і старших про необхідність підтримання „Рідної Школи“. Пам'ятаймо, що „Кольора“ це привілей „Рідної Школи“. Так в у Галичині, так повинно бути й на північно-західних землях. Нехай не буде ні одного села, а в селі ні одної родини, що не зложила би пожертви на коляду для „Рідної Школи“.

Лев Ясінчук.

За авторитет.

В ч. 49. „Укр. Голосу“ помістив я статтю „Перемиська трагедія“ з нагоди „зїзду“ священників і вибору комісії, яка має ратувати авторитет перемиського єпископа, себто „ратункової комісії“. Висловив я там свої рефлексії з нагоди зїзду, вказуючи на властиві причини упадку авторитету і способи повернення його єпископському престолови. Моя стаття, написана в спокійному тоні, замість викликати поважну дискусію, дала привід „Новій Зорі“ до лайки. Ця газета вилаяла насамперед Богу духа винного редактора „Укр. Гол.“, приписуючи йому авторство статті, а що-йно якийсь „учасник“ зборів прийшов до переконання, що це такі статті моя, священника, — і вилаяв здорово мене. Крім того один з аранжерів зїзду, притиснений могом статтею до муру, чому зігнорував капітулу при запрошуванні на зїзд, мусів оправдуватись в „Новій Зорі“ — мовляв, вийшло непорозуміння.

От і я зачу від того оправдання, бо воно саме має симптоми цієї деморалізації, яка в нас пановить. Пише автор: „Запрошення для Перемишля були оставлені в одного священника, який не роздав їх в пересвідчення, що хтось з запрошених сам особисто доручить як крилошанам так і всім прочим священникам“. Каноніків, найвищих достойників по єпископі, змішав з іншими священниками, навіть з тими, які щойно цього року священства одержали. І от він

лишав запрошення в одного священника, щоб передав канонікам, так само як я лишав щось в паламарку, щоб передав дяком. Цей добродій забуває, що авторитет церковної єрархії — це нерозривна цілість, а лиш має ступені. Як парох офіційно, інакше приймаю в себе другого пароха, інакше декана, ще інакше каноніка, а ще інакше єпископа. Огже перемиському єпископу можна вислати запрошення через курсора або поштою, але цього не вільно пристосовувати до каноніків. Бо коли єпископ є князем церкви, то крилошане є міністрами — його прислугують їм ті самі права, що міністрам.

Але на що це робити, коли запрошуючим ходить тільки о „авторитет“ єпископа, а каноніки для них „фурда“. Вони тепер без впливу... І тут є багачі деморалізації. Деякі люди навчилися по прикладу з гори, легковажити єрархії. Один навіть з них не вірить, як можна тепер побиватись о авторитет каноніків і в „Н.З.“ здивований питає, чи справді я щиро жалію, що не запрошено їх.

Це системат. Від р. 1917 приглядаюся, як з гори нехтовано авторитет. Хочете прикладів? Возьмім уряд канцлера, який коли не є прем'єром державним, то шефом кабінетової канцелярії в Перемишлі від р. 1918 став возня, який з книгою доручень ішов на пошту по ординарійські листи, а опісля вечером двігав листи і пакки на пошту. Розумієте? — це робив канцлер? Коли це диво показав мені на вулиці один світський чоловік, мені в очі потемніло, а руки заломив. А один декан мені говорив, що був раз на авдієнції в одного каноніка і саме до цього каноніка увійшов „канцлер“ з пакою писем під пахою і віддав деякі писма томо канонікови до реферату. Значить канцлер сповняв роль курсора. Хто ж підкопав авторитет канцлера? Той, хто таку роль дає канцлерови. А з упадком авторитету нищої єрархії, падає і авторитет вищої єрархії.

Пригадаймо собі канцлерство от хочби пок. о. Стрийського. Порівняймо, собрати, ті часи з нинішніми, а побачимо пропасть між ними. Чи маю наводити приклади нехтовання інших єрархів. Було про це писано досить в „Укр. Голосі“. Як же дивуватись, що авторитет єпископа не тільки захитався але і впав?..

Тому я уважаю всякі збори для ратования авторитету і вибирання всяких „ратункових комісій“ офіційною комедією (запрошення на послідні збори виготовила консисторська машина до писання!). Такі збори і „ратункові комісії“ тільки торують дорогу священства одержали. І от він

вину, де зложений в до похорону бл. п. авторитет. Це нехай знає той черв, що мені старожу закидає безхарактерність: „Kto jada fiaki, myśli że to kazden taki“. Такі офіційні збори не можуть дати свободи слова. Бо от лише один в „Н.З.“, що він знає, хто навіть „агітував“ проти нарад перед самими дверима. Таких неосторожних не було, але це вишукання і видумування „ворогів“ загадкове...

Нехай знають всі ті „ратівники“, що над перемиською трагедією боliamo всі без вини, як духовенство так і громадянство, бо це справа некастова, бо це справа загально-народна. І тому чути один могутній голос: домагаємось розв'язки трагедії! Не вірите? Хочете пізнати правдивий голос духовенства, зарядьте тайний публіцист! Хочете пізнати думку цілої інтелігенції, то подайте бодай 10 імен інтелігентів, якіб годились в тим, що діється.

Питаю, що зробить „ратункова комісія“ з посліднім фактом, а саме з оголошеною опінією гр. кат. Богословського факультету у Львові в справі спору між єпископом а перемиським громадянством. Питаю, що зробить „ратункова комісія“ в справі процесу, який ведеться в окружнім суді в Перемишлі о квоту 4500 зол. а запізаний в високий єрарх українською інституцією. Чи це не скандал?

Таких дразливих питань я порушив кілька в дописі ч. 49 а за те якийсь „ратівник“ обкидав мене болотом і приписав мені злобу. Віа хоче рану обвивати ватю, щоб гноїлась, а я кажу, що тут треба скорі операції, щоб не затронувався організм. От ті противенства між нами. Я в дописі в ч. 49 не перечив, що між „ратівниками“ є одиниці, які в добрій вірі хочуть „ратувати“, але більше от тих, що присідаються, бо може капнути переринка чи парохійка...! От про одного ми читали, як на два боки асекуруются і надвох стільцях сидить.

Врешті ще одно. Закинув мені якийсь противник в „Н.З.“ — будім то я тайни зраджую. Я ніяких тайн не зрадив, я лиш висловив свої рефлексії з нагоди зборів. Зрецію коли ми на селі знаємо перебіг нарад „ратункової комісії“ як стерлись два „комісарі“, бо один хотів розмістити світло і тїа, а другий протестував, бо бачив тільки світло... Ви мене розумієте. Не пишу цього отверто, бо знов скажуть, що тайни зраджую. Але звідки я ті тайни знаю? Чекайте я до „комісарів“ не належу.

Той сам.

†
Олександр Барвінський.

25. грудня вийшов в могилу один з найстарших — діячів Га-

лицької Землі — Олександр Барвінський. Захоплений першим подихом Швеченкової Музи, вже на шкільній лавці ставити він перші кроки на народній ниві. І опісля не сходять з неї до гробової дошки. На протязі 60-ти років працює він як просвітний діяч, педагог, публіцист, письменник, вчений, організатор культурно-освітнього життя, політик. Найбільш одіорювана була його діяльність як політика. Понад два десятиліття в своїй політичній роботі йшов він своїм окремим шляхом протиставлячись і народовцям і радикалам і москвофілам. З тією самою завзятістю, з якою Покійник боронив перед війною своєї лінії, після всенародного зриву обстоював В.н раз заняті незалежницькі становище.

(Докладніше обговоримо діяльність Покійника в черговому числі).
В. И. П.

ALBORIL

НАЙЛІПШЕ
ПАХУЧЕ МИЛО
до прання і миття.

Дописи.

Перекося пов. Малуш. Наше село невеличке всього около 160 мешканців. Перед війною місцеві селяне збудували власними силами дім з 5-ма саями, кривий дахівкою. В 1922 р. завдяки заходам учителя п. Г. Ковалю основано у нас кооперативу. Маємо вже й школу. І кооператива і школа найшли приміщення в заганомо домі. — В 1922 р. збудувано дім молодарський і заложено кружівку т. є відбіраю сметани. — В 1925 р. хоча під оглядом грошевиш був не дуже скрутний час, кооператива закупила за 600 дол. і морг поля з 2-ма будівками, в яких м. н. приміщено читальню „Просвіти“. При читальні зорганізувався гурток аматорський, який головним чином підтримує життя в читальні. 31. жовтня 1926 р. відсвяткувано у нас свято в честь Івана Франка. На свято явилось в доколиччині сіл около 1000 осіб. Радо відправилась служба Божя, після якої наш парох, о. Іван Павлусевич виголосив прекрасну проповідь і запросив публіку на місце

саджання пам'яткового дуба. Зібрана публіка пішла в процесію, там відправлено панахиду за І. Франком, а по відправі промовив ще раз о. І. Павлусевич. Три рази посилав Ваділ читальні фіру з посланцем до калузької інтелігенції, щоб дала нам референта про життя і творчість Франка. Та все даром. Референта ми від калузької інтелігенції не дістали. Тим більше вдяка належить нашому о. Павлусевичеві, що поміг нам як слід пошанувати пам'ять великого Франка.

Павелче повіт Станіславів. З кінцем листопада цього року святковано у нас як і всюди свято кооперативу. Салю заповнили головно хлопці і дівчата. На святі виступав місцевий мужеський хор під проводом о. І. Стефінчука. Делегат Рев. Краєвого Союзу п. Стернюк виголосив дуже гарну промову. На жаль, наша кооператива значає занепадала. Колась гарнійше розвивалась, хоча не було власного оборотного гроша, хоча крамар довозив товар на плечах. А сьогодні соромно казати. Чому так і хто тут винуватий? Декому здається, що селяне винні, що селяне не хотять купувати в своїй кооперативі, однак це не є правда. Селяне сьогодні вже розуміють ціль організації, тільки в тім біда, що в нас майже на кожній ділянці народної праці бракує провідників. А це й буває: займає у нас чоловік місце — от наприклад — в кооперативі, хоч на цім нерозуміється. І сам не робить і другому не дає робити. А люде нижшю нарікають, однак голосно правду сказати не відважуються. Таке й у нас. Невдалася нам візувати кооперативу ні надірна рада. А люде у нас свідомі. Колась здобулися навіть на будову прегарного дому читального. — Член кооперативу.

З польщі і про польщу.

„Слово польське“ в передсвятковому числі ломить руки: „Страшна річ діється, ось в імя мира Европа дозволяє Німцям в блискавичнім темпі напад, відбудовувати свою імперіалістичну могутність і зовсім явно приготувати оружний наїзд на Польщу, заціпну війну, яка може покінчиться новим розбром Польщі, якщо не зуміємо протиставити їй відпорної сили, яка в існуючих умовах мусіла бути дійсно великанською“.

Легко сказати, що треба створити великанську силу. Польща не має навіть половини стільки населення, що Німеччина. Німеччина — одноціла під оглядом національним, сучасна Польща — зіпкок народів. Що діється на „кресах“, знаємо А „креси“ займають майже такий самий простір, що етнографічна Польща. Та слухаймо, що далі пише „Слово польське“:

„Розбір Польщі, який перед 8-ми літами видавався чимсь неможливим, сьогодні

показується реальною можливістю, від якої — чого доброго — не ділиться нас навіть надто великий протяз часу“.

На такі міркування наводить автора статті в „Слові польським“ не тільки остання сесія Ради Союзу Народів, а й деякі голоси у французькій та англійській пресі. Значить — і там передбачують таку можливість. Один з найзаметніших французьких політичних письменників Жак Бенвіль в одній зі своїх статей пригадує, як захищувалися Франція та Англія під час розбору шляхоцької Польщі під кінець XVIII в. Тоді Франція вмиля руки, заявила, що нічого не може вдіяти. Англія сказала, що їй дуже прикро, та нічого не зробить. Бо годі, щоб Іх Високості (кокорь Англії) посилав свої полки битися за Польщу.

„Слово Польське“ всі надії прикладає на „обуз велькей Польскі“ Дмовського. Головачі цього „обозу“ тепер вихаються по більших містах і гала-сують. Чи це що допоможе? Тяжко воно і мнейшощеї халасувати і з сусідами воювати. А серед польської лівиці щораз більше росте несмак. Сама не знає, що їй робити. Хотів Бріль брататися з „Визволенем“ в одну більшу партію, та „Визволене“ показало йому плечі. „Визволенці“ все ще вірять в Пілсудского. І Бріль ходить йому кланяться. А Пілсудські даліше балакає собі з промисловцями і поміщиками. Хочє їх відтягнути від „обозу“ Дмовського і вшеполюків, які стоять за цим „обозом“.

Вертається теж мов попареним бідні песівці (соціалісти). Самі не знають, як їм бути: чи проти Пілсудского, чи за, чи по середині. Ім велику конкуренцію роблять комуністи. А нудна даліше росте і страйки тут і там вибухають. В Дзвинячя коло Богородчан прийшло навіть до кривавої масакри робітництва. Тай політичні процеси не переводяться... І ще одно: перемишні на Литві для Польщі добром не пахнуть. Новий прем'єр Литви просто з моста заявив, що Литовцям не подорозі з тими, що йдуть на відпуст до Варшави. Литва йде без об'явків рука в руку з Німеччиною. А польшевики погодилися з фактом перевороту на Литві, хоч як не по нутрі їм націоналізм Литовців (як кожний з рештою націоналізм). Що мають робити? Задиратися з Німеччиною?

Що чувати в світі?

Большевицьким помічарем заграничних справ Чічеріном, який тепер літається в Німеччину, живо займається європейська преса. Не дивняця, бо Чічерін свій побут за границею використовує не тільки для здоволь. Французський

БОГДАН ЛЕПКИЙ

От так собі.

Занедужала молодичка, страх, як занедужала!

І їсти не їсть і пити не пє, прямо „вапостелі крижем лежить“ і — годі!

Що правда, не одно горе вона перебула, а тепер бачите, приходять до здоров'я і трохи вередую.

А чоловік до нєї голубом припадає.

„Може тобі, жіночко, пшоняної каші?“ — питається.

„Ой пшоняної каші, пшоняної каші мені хочеться“, — відповідає жіночка.

Пішов чоловік, роздобув пшона, зварив кашу, ще й молока справив, приносить. А вона сербула ложку — дві, надула губоньки і — „більше не хочу“.

„Так може тобі борщу, серденьку?“

„Ой борщу мені давай, борщику, хуленьку!“

Пішов чоловік, зварив борщ, ще й сметану підправив, подає.

А вона млянула малюновими

губоньками разів кілька і — „їдз собі сам“.

„Та чому ж бо ти?“

„Не приставай!“ і миску відсунула геть.

Обидявся чоловік, пішов. Але знаєте як воно є, любив її таки. Гадає собі: от, хора.

Вернувся, погладив її по білій рученці і питається: „а можеб ти вареників поїла? Вареники добрі, смаченькі, вони в нас в обідю залишилися, хочеш пригрію“.

„Пригрію!“

Взяв чоловік сковороду, вкинув туди здорову ложку масла, насипав вареників, жарить.

Пришкварив, подає своєму коханню, а коханню тільки носиком покрутило. „Не свіжі“.

І закликав чоловік собаку, дав йому вареники: „На маеш, Бровку їдзі!“

І гів вірний Бровко ті вареники в один мент ще й тарілку так вилізав, що й мити не треба, а чоловік узяв шалашку під пахину тай поплівсь у коршману. „Голодуй, моя кохана!“

Знаєте до чого я це говорю?.. До вас, мої кохані, як не до всіх, то до тієї частини нашої суспіль-

ности, що її одно перчене, а друга солоне, одно літепле, а друге „нікуди не годиться“.

Можеб українських книжок почитати?

„Ах, українських книжок, українських книжок нам давайте! Наша література така вбога, прямо нема чим душі розвести“.

І надруковано українських книжок і веселих і сумних і старо й новомодних і для старих і для дітей, — тай лежать вони собі преспокійно — невміруші!

„Чому ж ви не купуете та не читаете їх?“

„Не такі, яких душа багне, Ох!“

А критики й собі в один голос. „Так воно, так не такі“.

„А яких же нам?“

„Других.. Ох!“

А як ніхто не бачить, то в під подушки німецькі, польські, російські книжки витягають, які там будь романи і сліпають над ними, поки свічка не агасне. А зустрінаються, так гейже нарікати на свою літературу, що вона така мізерна. Бачите сорокміліоновий народ. Що мінути повинна одна книжка вискакувати із друкарських машин.

„А можеб ти, шановна суспіль-

носте, української пісні заспівала?“

„Чому ж ні? Мій співлюбивий народ, закладаймо Богу“.

І показували „Бояни“ і співають раз урїк на Швеченковім святі і колиб не Кошів та не Котко, то й до ніч не знали, яка та українська пісня гарна.

А можеб тобі, суспільносте своїх газет?

„Ах давайте нам і то багато і всіляких тяжневників“ і „днєвників“ і „місячників, рідної преси нам треба!“

І явилася рідна преса і звеає, яка й доля? Шум на воді, світлячки над корчами весною, блудні вогники на багнах і цвинтарщах, блисне і гасне. На силу одна вічна лампа перед образом безталанної матери України коптить.

Але загляньте ви до кишені української, то як не „Порану“, то якого там „Курієрка“, а то й „Нає Фраз“ знайдете.

„Інтелігентному чоловікові наших газет замало“. А якже тоді нашим газетам без інтелігентних людей і загалом без читачів та, передлатників?

„А можеб вам, шановні земляки, свого власного театру?“

Відома річ, без театру в двадцятому столітті жити годі. Тільки

щоб був це справжній театр, не балаган, з артистами як слід, репертуаром, тощо“.

І явилася справжній театри і де вони тепер і як їм живється, це ви краще знаєте від мене.

Решту доспівайте собі самі. Це дуже довга пісня.

— — — — —

Але ти, дорога суспільносте, не гнівайся на мене?.. Ні?.. Так славити Бога, бо я тебе так дуже, дуже люблю, бо ти, хоч і вередлива, але вродлива, а головна річ — своя. Так вольмемся тоді зарученьки та заспівамо піснючку, а — с — н — с:

Ой вмираю, моя нене, вмираю, вмираю, на постелі крижем лежу, на хлопців моргаю.

А можеб так Яц банда?

(Зі збірки „Оттак собі“, яку на днях видала „Червона Калина“).

К. ПОЛІЩУК.

„Було колись“...

„Слухайте, як маєте охоту, скавав до мене старий Полосенко, починаючи свою казку. — Хочете —

вірте, а хочете — не вірте, але скажу те, що сам колись чув про славног гайдамацького ватажка Хорку. Діле се було дуже давно, що після шведського походу на Полтаву. Тоді люде вірала, що щось зміниться і стане краще, але скоро паня заспокоїлися і звязали господаркувати, як всі люде побачили, що жити так не можна, а через те почали хвилюватись... Пани стали приборкувати непокірних і просто живцем в могали клада їх. В той час з'явився Хорко, який взявся звільняти селянство з панського ярма. Скоро до Хорки приєдналося ще багато інших ватажків, а тоді від Полісся аж до Дніпра заговорили тихі села і закипіла боротьба“.

„Ватажок Хорко був під Звягилем, де спочивав після походу на Радомисль, коли туді дїшла страшна вістка, що в Шамраїні пани замордовано багато мирного селянства і що пани в Кодні лаштують шибеницю під Сави Чалого, якого зловили під Чудновом. Спочатку Хорко не знав, що робити, бо свій загін він пустав на Миропілля, а через те спершу всього думав вібрати своїх людей і вдарити на Кодню, але далі роздумав і ви-

політичний письменник Sauerwein в почитнім деннику „Матен“ звертає увагу на аручні посушення Чічеріна на Балкані, де він використовує італійсько-албанський договір для залякання Югославії та Туреччини і втягнення їх в коло впливів політики Радянського Союзу. А що на Балкані є з царських часів нахил шукати опори в Росії, Sauerwein перестерігає перед небезпекою, якою може бути Балкан, як що там усадюються на добрі впливи большевиків. — Англійська газета „Morning Post“ пише, що Англія на ділі є на воєнній стої з большевиками і домагається, щоби з цим фактом Англія числилася в своїй політиці. Тому газета дуже горячо підтримує меморіал 200 послів, в якому вони домагаються від Болдуїна, щоби не пустив до Лондону наслідника Крассіна, а торговельне представництво большевиків взяв до галюпу. — Большевики вислали до Америки одного зі своїх ватажків Пятакова, щоби спокійшував Американців виглядами не зиски, якщо Зедінені Держави навяжуть взаємини з Радянським Союзом. Однак американське правительство даліше криво ворожо відноситься до большевиків. М. н. воно відмовилося дозволити на приїзд до Америки комісара фінансів Сокольнікова. По інформаціям статистичного відділу Центрального Комітету комуністичної партії загальне число членів комуністичної партії 1. жовтня 1926 р. виносило 1,096,000, в чому 410,032 екандидатів на членів партії. Жінок комуністок є 143,968. Большевики числяться з можливістю вибуху повстання в Грузії. Тому розпочали переслідувати підозрілих у ворожому відношенні до радянської влади. Відбуваються масові розстріли.

Англія забірається до розв'язки важкого китайського питання. В Європі впливає вона в своїй політиці на чисту воду: Франція, Німеччина та Італія в кожній справі оглядаються на Лондон. Тут ні грози ні небезпека. Тут вона зберігає твердо своє провідне становище. Впоравшись з внутрішніми недугами (страйк вуглекопів, доміні), підходить вона до справи Китаю. На днях англійський представник на конференції амбасадорів чужих держав в Пекіні зясував становище Англії в справі зміненого становища в Китаю. Отже Англія є за тим, щоби: 1) признати окремі мита, про які була мова на Вашингтонській конференції, кожному китайському правительству, яке в даній хвилі репрезентує волю Китаю; 2) заступити дотеперішні договори з Китаєм новими, в яких усунути б дотеперішній односторонній характер у відношенні до Китаю та трактовано Китай як рівноправну державу; 3) поступово усу-

ти екстериторіальну систему (щоби чужинці не мали окремих прав), бо стан китайських судів в останніх часах є вдоволяючий. Це становить Англії подали представники другіх держав до відома своїх правительств. Англія, даючи почин до розв'язки питань зв'язаних з Китаєм, підкреслює тим самим їхню вагу і хоче немов змусити другі держави до зміни постави супроти Китаю. Англія заступає думку, що тільки однагодість європейських держав може врятувати повагу Європи в Китаю. Тому Англія не хотіла в китайських справах відокремлюватися і розв'язувати їх на власну руку. В Англії відбулися в одному окрузі вибори посла до парламенту. І знову виявилось, що настрої серед суспільності переходять в сторону робітничої партії. В цій окрузі консервативна партія дістала 6500 голосів менше ніж кандидат робітничої партії Освальд Mosley, син одного знайбільш аристократичних родів, жонатий з донькою одного з найвільніших політиків яких видали з поміж себе консерватисти — лорда Керзона. У виборчій аітації дуже живу участь брав по стороні робітничої партії син прем'єра Болдуїна, який проповідував необхідність скинення правительств свого батька. Як бачимо, в Англії серед матиатських фімалій належить до доброго тону вступити до робітничої партії. Вступають до неї сини і побороють політику своїх батьків. Очевидно, без той грубої демагогії, як це у нас водиться. Тай треба підкреслити: інакше зовсім виглядав соціалістична партія в Англії, як у нас. Світогляд англійського соціаліста український соціаліст називав крайнім назадицтвом. М. н. для англійських соціалістів не байдужою є справа релігії. Підчас виборів в гаданій окрузі соромну поразку потерпіли ліберали.

У Франції президент держави видав амністію для політичних в'язнів—Німців, засуджених в одній з окупованих німецьких місцевостей так що їх звільнено саме на латинських Святвечір. Зроблено це мабуть тому, щоби удобрухати публічну оцінку Німеччини, живо порушену вироком французького військового суду в Ландау. — Французька преса дуже крутить носом на промову німецького міністра закордонних справ Шпрезема, яку виголосив він Гамбурзі. В цій промові Шпрезема заявив, що Женева є для Німеччини тільки етапом. Французька преса добавчу в цьому отверту заяву, що метою Німців повне повалення версальського договору. Дивні люди ті Французи. Люблять чужості. Бо вони бачуть, що той нещасний версальський договір штрає більше валиться. А все таки

хотілиби, щоби про це голосно не говорили. — Франція має тепер поважний клопіт з Італією. Не хотіла би допустити, щоби прийшло до тіснішого зближення Італійців з Німцями. А нитки такого зближення навізави вже в Женеві. Шпрезема навіть мав в переїзді до Єгипту (на відпочинок) стрінутися з Муссоліні, щоби це зближення докладніше оформити. Однак щоби не робити прикрити Бріанно, він зане-хав покищо думку про стрічу з Муссоліні і їде на відпочинок до Швайцарії. Чужа людина — Німець... Має час. Покищо буде старатися ще більше виторгувати у Франції. — У Франції на днях оловіщено вислудити саису населення. Показується, що Франція має 40 мільонів 700 тисяч населення, в цьому півтретя мільона чужинців.

В Америці велике враження зробила заява найповажніших 40 ка вчених, членів виділу політичних наук славного коломбійського університету, в справі догів європейських держав в Америці. В заяві сказано, що ватиск Америки на Європу в справі довгів саме тепер, коли вона так тяжко бореться замирний розвиток, є твердий, безсердечний і шкідливий, бо стигає на Америку ненависть. Для американського правительства ця заява дуже не на руку. Воно назвало її гідного пожалування зазначаючи, що довжники мусять виконати свої зобов'язання. Всеж становище вчених є характеристичне як певний прояв в публічній опінії Америки. Щаслива країна Америка: її сьогорічна надвизка доходів над розходами виносить 500 мільонів доларів. Ця надвизка буде використана на обмеження податків. А буде це від 1921 р. четверте з черги зменшення податків.

В Німеччині велике обурення викликала подія, яка мала місце в Ландау (з окупованій Надренії). Там молодий французький офіцер у вересні мин. року застрелив одного німецького громадянина, а двоох зраив (одного тяжко). Цей офіцер станув перед французьким воєнним судом і суд його увільнив. Німецьке правительство в справі цього „ви-року“ відбуло окреме засідання, на якому вирішено остро запротестувати в Парижі проти таких кпин з правості і зажадати уваження виroku. Крім цього німецький комісар для окупованих областей має запротестувати в міжсоюзній надренській комісії. Цей крок німецька преса вважає за вибик французьких військових кол проти мирової політики Бріанна. — Правительствена криза в Німеччині все ще не покінчена. Офіційні переговори між партіями в цій справі зачнуться щойно 10. січня (в цій дні збереться головна

комісія парламенту]. Всеж президент держави Гінденбург на випадок непередбачених обставин має застережену повну свободу рухів. Німецькі націоналісти роблять заходи, щоби в майбутньому правительстві мати рішачі впливи. Міністр загр. справ Шпрезема, який без сумніву задержить свою теку даліше без огляду на те, як буде поладжена криза, вертаючи з Гамбурга, по дорозі відвідав внука Бс-марка і відбув нараду з представником німецьких націоналістів гр. Вестарпом. — В берлінських політичних колах кружляє вістка, що з днем 31. січня ц. р. має бути зовсім внесена окупация Надренії, що в цій дні Франція стягне звідтасвої війська. Німці договорилися вже з Радою Амбасадорів в справі програми розбуровення. Загальне число німецької державної і комунальної поліції виносиме 145 тис. людей. Рада Амбасадорів зреклася жадання в справі розв'язання спортивних союзів, про які вороги Німеччини говорили, мовляв це замасковані військові організації.

В Болгарії викрито черговий комуністичний заговор. В зв'язку з цим переведено арештування кількохсот людей.

Фінляндське правительство (соціалістичне) дістало в соймі заяву довіря 115 голосами (проти голосувало 62). Соціалістична партія у фінляндським соймі найсильніша, бо має 60 послів (всіх є 200). Серед фінляндського населення є 33% безземельних, а 24% таких, що землю виарендовують собі. Промисл по фінляндських містах слабо розвинений (деревляний, паперовий і текстильний).

Литовські націоналісти опанували положення всеціло. Вони тому зробили переворот, бо інакше — були би це зробили місцеві комуністи, отже вони, боячись, щоби після комуністичного перевороту Польща не вмащерувала на Литву підпокрішкову роботу порядком, випередили комуністів. Литва шукає тепер спори у Німці, однак вона зовсім не шукає собі приклучки з большевиками, хочє з ними жити в згоді, щоби тільки не пхали носа до внутрішніх литовських справ.

В Югославії створено нове правительство. На його чолі станув знову Заунович, один з провідників сербської радикальної партії. До правительства війшли представники двох партій: радикальної і селянської хорватської партії, на чолі якої стоїть Степан Радіч (очевидно, сам Степан Радіч не війшов, тільки його брат-Павло). В новім кабінеті Зауновича засідає двоох активних генералів. І це пояснюють собі як прихід до влади військових кол Позаправительством остав дотеперішній міністр закордонних справ Др. Німчіч, один

зспівтворців малої антанти, якої вістря було звернене проти Угорщини. Підносяться голоси в пресі, що теперішній курс політики Югославії є початок кінця малої антанти, що Югославія в обличчю небезпеки, що грозить їй з боку Італії, зачне тепер шукати зближення м. и. до Угорщини. Чічерінізуює на Балкан, а впершу чергу на Югославію. Цього побоюється дуже поважно Франція. Хоча між Югославією і Францією існує від довшого часу договір, однак він не затверджений відносно відругою стороною. Як Югославія так Франція не ратифікували його досі, щоби не дражнити Італії. Про Німчіча теж кажуть, що він тому старався про добрі взаємини з Італією, хоча серед Хорватів і Словінців панувелика ненависть до Італії, щоби не попастися в повну залежність від Франції. Тому він був теж проти втягнення до малої антанти Польщі, яка від початків своєї існування є в неволі французьких впливів. Перед перевагою цих впливів в Югославії вдалося Німчічови асеккуруватися, однак не вдалося йому забезпечитися передшазохранням своєї держави зі сторони Італії. Очевидно, не слід тут забувати, що Італія зуміла зянуватися в Румунію, що вона тонче стежила до Болгарії. Супроти цього всею Югославією примущено відважитися на певні рішачі кроки в своїй політиці, зовсім в інших напрямках, як досі.

В Еспанії наступив сумерк диктатора ген. Прімо де Рівери. Він понав в непорозуміння з королем і наслідком цього мусів уступити. Нове правительство творить на доручення короля Буларжер.

Чехословацький бувший шеф штабу — ген. Гайда здеградований і йому обгягнено пенсію до 25%. Він, як відомо, був замішаний в ріжні темні справи, а в останніх часах вплинув як покровитель і провідник чеських фашистів. По інформаціям газет, під кінець 1925 р. він приготував навіть державний переворот в Чехословачії. Однак йому нога повижнулася. Його роботу відкрито, а одночасно виїшла на верх його темна минаушина. — Розійшлася вістка, що чехосл. міністр. загр. справ Бенеш має бути генеральним секретарем Союзу Народів на місці Дріммонда, який уступає.

Японський новий цісар (мікадо) має всього 25 років. Був довгий час на студії в Європі і в людяному поступово. Від 1921 року він вже заступав свого батька, який хорував, і за його починам заведено в Японії загальне виборче право. Так само по європейськи освіченого є його жінка. До речі буде згадати, що батько молодого мікадо, який помер в Токіо 24. грудня був першим з цісарського японського роду,

що дістав новітню європейську освіту, хоча задля слабого здоров'я ніколи не міг здійснити свого бажання і вибратися в подорож до Європи.

З Італії втік старий провідник італійських соціалістів Тураті. Втік моторовою лодкою після приглед на Корсику, а звідтам приїхав до Парижа. В Парижі написав статтю в одній газеті, в якій говорив про відносини в Італії та причину втечі. Кажє, що йому особисто небезпека не грозила, бо постійно пильнували його фашистська міліція і якого бандита. А втік тому, щоби „ратувати прапор політичної надії, санації і пімства“. Життя в Італії по його інформаціям купається в фанатизмі: буржуазія, що з початку була вдоволено з фашизму за усунення страйків, тепер дрежнить за власне життя. Оловиді в Італії взагалі вже не має Оловидію можна тепер вести тільки з загралиці і тому 70-літній Тураті втік до Франції. — В Італії досі коифіновано 912 політиків, з яких 774 аголосило рекурси. З цих рекурсів узгляднено тільки 88.

В С Я Ч И Н А

Просимо наших передплатників негайно надіслати передплату на рік 1927.

Слідуюче число появиться як різдвяне число в подвійній обемі. Увійдуть до него праці визначних наших публіцистів і письменників як: Др. Д. Довцова, Дра Коппякевича, проф. Б. Лєско, Др. Д. Левицького, Дра Ярослава Окуневського, Дра Щурата і інших.

Загальні збори „Рідної Школи“ Тов. „Просвіта“ відбулись у Львові в часі латинських свят. Учасники зборів розіхались з глибоким почуттям сорому, бо ще таких зборів не потувала історія тих товариств. Купка галабурдників змагала до розбиття зборів і через цілий час поводилася як в корчмі. До цієї справи повернемо в слідуючих числах.

Дві втрати. Українська суцільність понесла в останніх днях дві важкі втрати: 23. грудня помер у Львові сотник-лікар Галицької Армії Др. Іван Стефанович, надійний діяч на народній ниві. Вернувши з чотирокутника смерті, працював в Миколаєві, а в останніх часах у Львові, куди переніс був свою лікарську канцелярію. В Стрию помер адвокат Др. Е. Налитовський, заслужений для Стрийщини громадський діяч.

Давид Абрагамович, довголітний провідник польської політики в Австрії, помер на днях в 83-ім році життя. Покійний належав до т. зв. подольців (східно-галицького відламу консервативної партії). Через ціл-

рішав йти на Фастів, де мав бути Гнат Голий, разом з яким мав помститися за Шамрайку.

„Про Кодню і Саву Чалого він говорив так — „Кодня від нас ще не втече, а Сава Чалий дурнем не буде, як-що він справжній козак Б-же в нього хлопці, що не дадуть загинути, а коли ми станемо ходити один за другим, так мало ладу буде... Треба щось більше робити, а через те, гайда, хлопці-молодці, на Фастів!“..

„Було літо і Гайдамакам було весело, бо діла їх йшли гарно. З Брацлавщини йшли на Київщину нові загони повстанців, а серед них було багато карпатських опришків, які й чорта не боялися. Шамрайка далеко прогрімала і вийдусь почувалися грізні голоси помсти за наругу. Загін Хорка швидко посувався Чорним Шляхом, а до нього щодня прилучалося по 400—500 людей, так що вже коло Уланова в його загоні було до 10,000. По дорозі на Фастів, він розбивав панські ватжки і забравши здобич, передав її на руки бідного ладу.

„Але, вже за Улановом, Хорко мусів зупинитися, бо лятинські і бердичівські пани встали вбрати порядне військо і заступили йому

дорогу. Хорко розівзав скрізь свої загони, які мали тубувати панів з потилиці, а сам вдарив просто в груди. Панське військо мусило відступати до Бердичева, Хорко відно подався далі і злучився в Гнатом Голим.

„Над осін вже ніхто не згадував за Шамрайку, бо за неї так „відшамраили“ панам, що вони ніколи того не забудуть. Але ще більшій клопіт мали гайдамаки з новим ворогом, який колись був своїм. Сям ворогом був Сава Чалий, для якого колись коднянські пани готували шибеницю і який своєю додою купив не тільки життя й волю, але й гарну жіночку польку і славенський хутір коло Немирова. І ось тепер Сава Чалий їде на своїх козацьких побратимів війною і, як де вдається перемогти їх, так катує не гірш Замойського або Любомирського. А гайдамаки про Чалого говорили поміж собою: — „Не довго йому прийдеться бенкетувати з панями. Скоро ми йому віддячим за козацьку ширість“..

І справді, скоро зявилася пісня: „Ой був Сава в Немирові з дітьми на обіді. І не знав, не відзе о своїй біді. Ой не Сава гуляв, ляхом вирубав“

А до його—що до Сави—гонець приїзжав. „А що ти тут, малай хлопку, чи все гаразд дома?“, Протоптана, пане, стежка до вашого двора.

Та все гаразд, та все гаразд — усе хорошенько. Виглядають гайдамаки з-за гори частенько“.

„А гайдамаки „виглядали з-за гори частенько“, наглядаючи, де-то повертається Сава Чалий. На Різдва до Немирова прибуло багато польського панства, серед якого був і Чалий. Бенкетували, пили й гуляли, а то й не знали, що коло самого Немирова на них чагують Гнат Голий з Хорком і от, коли п'яний Голий ісаа до себе на хутір, його перестріли гайдамаки і помстився за раду: самого Чалого убили, хутір його спалили, майно забрали хлопці, а молоду жіночку Гнат Голий для себе „полював“..

Після такої справи, обидва ватажки поділилися Полісся, де мали „взяти під фузію“ ватажка двірських козків і конфедератів князя Любомирського — полковника Ролена. Але Ролен вже давно чекав на них і готував пастку (засідку). Ні Голий, ні Хорко не ду-

мали про те, що молода жінка Чалого була близька родичка Ролена і що вона встала сповістити його, як про свою неволю, так і про те, що замишляють гайдамаки.

Одного разу, коли гайдамаки були вже недалеко Кодні, вони отаборилися в лісах над Терезовом і думали якийсь час спочинути і погуляти. Несподівано довідалися що навколо них стоїть вже польське військо. Хорко радив бігтися а Гнат Голий хотів відступати, але так, як про Хорка ходила байка серед гайдамаків, що він заклятий одним черцем в Видубецького монастира що його ніяка куля не візьме, то гайдамаки трималися Хоркової ради і стали до бою.

Бились три дні три ночі... Умерло змагались гайдамаки, але й поляки осатаїли... Коли на третю ніч гайдамацькому таборі пройшла страшна чутка, що Гната Гогого убито і що полоненої польки десь немає, то всі тяжко тужили за своїм ватажком і дивувалися, куди могла втекти злочинця? Гайдамаки нарікали на Хорка: — „Казав нам Ролена підфузію взяти, а тим часом він нас всім напаль посадити... От вже й збулися батька Гната, а де нам тепер другого такого взяти?!

Пускай нас на всі боки, а як не пустити, так самі побжимо“..

„Робіть що хочете, але скажу вам, що ви не гідні гайдамаками зватися, коли не хочете помститися за смерть свого ватажка!“ сказав їм Хорко бо й тільки й думав, щоби врятувати добру славу свого загону. З обережності, він наказав заздалегідь закопати в землю всі гайдамацькі скарби, а також поховати тіло Гната Гогого, щоби не дісталося до рук ворогів. В той час жінка Чалого встала сповістити Ролена про кількість гайдамацьких сил і він ще дужче став налягати на гайдамаків. Хорко ні на одну хвилину не випускав з рук своїх „фузію“, а весь час підстрілював шоккові конфедерати, які зявлялися в дісі.

Та не знав і не відав Хорко, що лохо вже й на його чає... Нічого не помогло закляття старого черця, бо знайшовся одан польський стрілець, який „запродав чортів душу“ за те щоб його кулі завжди влучали. І ото він вистріляв в Хорка і тяжко поранив його в груди. Облаваючись кровю, Хорко ще якийсь час стріляв, а далі ліг на землю і попросив води. Радаючи, як малі діти, зібрались коло

його гайдамаки, а він просив їх закидати зброю до ніг ворогів і не здаватися на панську милість.

На щастя, десь від Радомини на Кодню прямував ватажок Медвідь, який зайшов панам з потилиці на допомогу своїм. Ролена побачив, що діло його кепське і став відступати... Аж до самої Кодні гнали його гайдамаками, а за ним, як маків цвіт, скріяв на полях валилися шоккові конфедерати.

Під Коднею помер Хорко, який після перемоги сокиїно стріляв за смертю. Похорона його гайдамаки на крутім березі Терезова, висипали йому високу могилу, а на могилі поставили кам'яного хреста, а на хресті написали його останні слова: „Перемагайте ворога смертю, як не можете перемогти зброєю“..

Полюкали ще трохи коднянських панів, та й розбрелися по світу, бо вже не мали другого такого ватажка, як був зваятий Хорко, вже не було кому помститися Роленові за його владу гайдамацькому товариству.

І стоїть той кам'яний хрест ще й досі на високій могилі.

життя крайню ворожо відно-
сався до визвольних змагань
українського народу. А мав
згоду багатого шкодити нашо-
му народові, бо до його послуг
стоїла державна машина.
Довгі роки був презесом Кола-
польського, був президентом
аустрійського парламенту, мі-
ністром і т. д. Підчас кожних
виборів в округі, в якому кан-
дував „Дудьо“, діялися нечу-
вані надужиття, виборців одних
перекуплювано, других заса-
джувано до тюрми.

НОВИНКИ.

Варали касу. В латвійській
Сматевір в Раві руській після від-
ходу останнього поїзду запанувала
залізничної стації повна тишина.
Касирка вийшла зі своєї кім-
нати, впади туди невідомі люди,
запали залізничну ручну касу з гріш-
німи санками, які непомічено
відклали під стацію. Пропало 1000
копійок.

Наслідки п'ятниці. В Пере-
мишлі в шнур підчас п'ятниці по-
середився підпідпир Суровецький зі
своїм двома цівільними товари-
шми. Прийшло до крізової білки,
в якій один з підмелесних смер-
тельно ранів Суровецького. Білці
віддавалися кільканадцять осіб.

Землетруси. Еквадор і Ко-
лумбія (в південній Америці) на-
востанок великий землетрус, який
счинив великі шкоди. Є багато
жертв в людях. В Європі земле-
трусів не вивчають в центральну
Азбанию. А з Москви подають, що
там в Ташкенті мав місце силь-
ний землетрус та й ще в додатку
в супроводі великого впливу ріки.

Пильнуйте дітей! Підчас ла-
твійських свят у Львові мала місце
яка страшна подія: Жінка те-
лі Войтиха Жарновського, вихо-
дять з хати замкнула двері. З неї
вискочила на долівку горючий ву-
сак. А що долівка в нагоді свят
була вистелена сіном, сіно зайня-
лося. Це урядження хати згорі-
ло, а що найстрашніше: в огні
згоріла смерть обоа хлопчиків, які
перед пожегою сховалися в куток
одеяла. Обоє Жарновські прямо
загорілися в розпукі. М. в. Жар-
новський — людина запозадана мав
своїх дітей понад 300 доларів,
виставив на чорну годину. І це
теж згоріло.

Загадочне вбивство. В Лу-
цьку на Буковині напали невідомі
сарапники на дім місцевого
діда — Поляка К. Богосевича,
який брав живу участь в політич-
ному житті. Дідича не було в до-
ма. Непасники зв'язали дідачу і
смерть, пограбили дорожницю і
втікали відходати. В сінях стріла-
ли Богосевича, який саме верну-
в з міста. Один з них вдарив його в
голову. Дідича в його вбито.
Непасники сіли на повіз, яким при-
їхали дідачі і казали себе зазвезти в
ліс. Там повіз завернули, а самі
залишилися в лісі. Газети пишуть, що це зв'яз-
ано з політичним підкладом, бо
дідач але жив з місцевими селяна-
ми. Що це не звичайний грабіж-
ницький напад, вказувало на те,
що непасники не ограбили самого
Богосевича, який мав в кишені пра-
во більші гроші.

„Чорний кабінет“. Оаоді в
жильським своїм деякі посли скар-
жилися, що годі розмовляти у Вар-
шаві (чи тільки у Варшаві?) теле-
фоні, бо на пошти урядові по скри-
пках будах тайна поліція („чорний
кабінет“) і все підслушує. А неда-
вно виявилось, що на пошти на-
рушається листовий тайну, огваряється
дриватні листи. Дирекція пошт
спрадує це тим, мовляв — в листах
змішлюється дорожничий матеріал і
політичні урядові (на пошти!) за тим
завжди по листах шукають, листів
самі не читають. А польська кон-
ституція забороняє листову тайну.
Зовсім слушно люди кажуть: Коли
свої пошти, лист підзорять, так
контролюють його вже бодай придо-
даній, до якої лист адресований“.

Напад на шинкаря. В Ново-
мишлі на Буковині напали бандити
на дім шинкаря Гольдберга. Забра-
ли в нього 30 тисяч лев і хотіли
спокійно відійти. Саме тоді Гольд-
берг витягнув револьвер і зачав
стріляти з бандитами. Одного
з них ранів. Вони завернули-
ся, відстрілювалися і поцілилися

Гольдберга в живіт. Тепер Гольд-
берг догарає в шпиталю. Бандити
пішли на стацію. Один з них купу-
вав білети. Та касир вважав на
одному банкноті кров і вийшов,
щоби закликати поліцію. Бандити
полюхали п'ясою носом і втікли.

Пожар в театрі. В театрі в
Бордо (у Франції) вбух на сцені
пожар. Повстала страшна павіка.
Публіка мовзірі винулася до дзе-
рей, топчуча по дорожці жінок і ді-
тей. Одна жінка кинулася в пер-
шого поверху (за шастя, нічого їй
не сталося). І власне через павіку
6 багато жертв в людях.

Стріляють людей! В Дави-
нчани коло Богородчан вибух страйк
в копальні вуску (власність угор-
ської фірми „Озкерек“). Страйк
тривав місяць. Взяло в ньому участь
150 робітників. Фірма не хотіла пі-
ти на зустріч слухним домаганням
місцевих робітників, а соровадила
з Борислава нових робітників і ста-
ла пускати копальню в рух. Серед
місцевого робітництва заклалося.
Прийшло до сутичок між робітни-
ками і поліцією, в яких поліція
ужила крісів. Є вбиті, тяжко і ле-
гоко ранені. Покищо відомо про 3
вбитих і 20 ранених.

**Залишений поліцей і ві-
тром підшита наречена.** Не-
давно ставав перед судом у Львові
поліцей Микола Коляса за те,
що стріляв до тапцера Гуньковско-
го. Річ в тому що Коляса по аука
залишився в А. Врублевський. Ві-
ні навіть удержували. Одначе вона
зовсім не була вірною своєю
нареченому. Вгаляла за дру-
гим. Це заважав Коляса. Став її
слідати. Одного разу стрінув її,
майдрувала від шнурку до шнурку
вгаданним тапцерам (жонатим жіно-
колюбам). Виздедний з рівногати
поліцей став стріляти до тапцера.
І за це доводиться йому відповісти
перед судом. Розправа ще не
покінчена.

Грабіж в поїзді. З Данді
їхав до Варшави директор велико-
го підприємства. По дорожці до його
передішли всіля гарна паві. Розба-
лакалися. Вона йому подобалася.
Директор став залізтися. Паві
його наперфумувала і потратувала
папіросом. Перфума дивна була,
бо директор зразу заснув. Тоді
гарна паві забрала йому в кишені
24 тисячі доларів і втікла. Пробу-
дився директор, зробив крик. Ста-
ли власті телеграфувати, телефо-
нувати. Та дарма. Гарна паві вті-
кла літаком до Варшави. Очевидно,
в товаристві спільників. Та тут
трафіла коса на камінь. На це то-
варство напали варшавські бан-
дисти. Непізнала „своїх“. Підчас
стрілянини явилася поліція і гар-
на паві зі своїми товаришами ді-
сталася під ключ. Вона постійно
займалася грабіжкою по вагонах.

„Банковці“. У Варшаві веда-
но огвалено Дисконтний Банк.
Ця грабіж виказує, що серед зло-
дів у Польщі процвітає висока
техніка. Щоби підбратися до банку,
бандити ввійшли при сусідній
вулиці окремий льокаль. Вдавали,
що провадять фабрику завабок.
І ваялися до верчення підкопу під
банк. Викопали тунель понад 40
метрів довгий, заосмотренний в е-
лектричне світло, в телефоні. Землю
вивозили в паках. Сусіди думали,
що це паки з завабками. Бандити
продісталися до банку. Дали собі
раду з бетоном і сталю. Одначе
всесіло не всіли використати своїх
відвідів. Не стало часу. Всеж зра-
бували великі суми. Найцікавіше,
що бандити ваяли пятами нахва-
ти. Ограблений банк сусідів з мі-
ністерством заграничних справ...

Француз про Чічеріна. Зга-
дуєм подає характеристику
Чічеріна. Каже, що він терпить на
переслідовчу мавію, що теж відби-
вається на його політичних потя-
гненнях. Чічеріна має велику пам'ять.
В розмові може він відтворювати
статті в газетах (а читає їх бо-
гато), які появлялися кілька літ то-
му назад. Підчас конференції в
Львові він пригадав льордові
Керзона його статті в одній ан-
глійській газеті з перед дев'ять років.

Через тещу... В Чижках коло
Львова жив собі сільський кра-
вець Йосиф Шавала разом зі своїм
братом Львом, шевським челядником,
і оба вони чесною працею
утримували стареньку маму. Не-
щастя хотіло, що перший з них

оженявся і дістав злющу тещу.
Ще все гаразд було, як довго він
будував хату і господарські бу-
дівки. А коли робота покінчи-
лася, теща підбунтувала доньку й
обі вони вивадили Шавалу з хати.
З великого жалю нещасний чо-
вік одного вечера підложив огонь
під господарські будівки і части-
на з них згоріла. 2. грудня Ша-
вала відповідав за свій злочин пе-
ред судом присяжних у Львові.
Його суд узяв від карі, бо
свій злочин поповнив він в хвили
душевного забурення.

Злобна відповідь. Часто го-
воряться про адвокатські викрутки.
Одначе буває, що й судді ними по-
слугуються. Ось приклад. Недавно
молода правничка — докторка прав
внесла до Парського Апеляційного
Трибуналу подання, щоби її за-
числити в склад адвокатів. Судді,
не хотючи відмовити проханню ми-
лої правнички безпосередньо, що
жінки не можуть бути адвокатами
при Апеляційнім Трибуналі, свою
відмову умотивували недостатньою
військовою кавіжечки, яка повинна
бути долучена до решти особистих
документів.

**Розмови про безсмертність
душі.** Большевики часто устро-
ють публічні розмови про різні
філософсько-релігійні питання.
Завданням таких розмов являється
головним чином ширення атеїзму.
Часто в таких розмовах беруть
найвизначніші большевицькі голо-
вачі. Оноді відбулася така розмова
в Москві. Темою була безсмер-
тність душі. Атеїзм заступає в се-
союзній комісар освіти (добре о-
свічує!) Луначарський. Він сказав,
що бач в неби абзакротував і не
виплачує дивіденд. На це йому від-
повіли митрополит „живої церкви“
(створеної большевиками), що не
можна собі уявляти природи яко
всесвітнього бандита, навпаки, тре-
ба погодитися з думкою, що поза
прородою криється якась вище
право, недоступне для людського
духа.

Безробіття. В Радяському
Союзі число безробітних виваєсть
тепер мільон чотиристатися осіб.

**Туреччина на военній сто-
лі з шаравами.** Турецька полі-
ція заборонила краєм шити
сподні на старий лад (шаравари), а
громадянам заборонила носити
шаравари і черевки з довгими
кіцками.

Дім на 110 поверхів. Пред-
сідник союзу землевласників Дінов
Лякин пропонує ньюорському бу-
дівельному урядові плян будови
дому на 110 поверхів, в якому ма-
либи найти вримішення бюра цієї
організації. Кошта будови мають
ввиоасті 18 міль. доларів.

Звірське вбивство. В Брод-
ні на Буковині поліція на основі
доводу найшла в лісі трупа лісо-
вого робітника Атавазія Столяр-
чука. Хоча труп вже розкладався,
всеж видно було, що мається до
діла з вбивством. Поліція арешту-
вала жінку небіжчика та її коханка
Матія Бодчара. Бодчар в тюрмі
хотів собі відібрати жаття при
помочі ножа. Тяжко покаліченого
відвезено до шпиталю. Коли лікар
сказав Бодчареві, що стан його
здоровля безнадійний, він при-
нявася перед слідчим суддею
до своєїго вчинку і заявив,
що до вбивства намовала його
Столярчукова. Лікарям вдалося
вдівати вбивника і він тепер ста-
не перед судом присяжних Сто-
лярчукова вперто заперече не-
можба вона була причасна в змові
з Бодчарем.

Монігреді сліпців. В Аснжу від-
бувся недавно конгрес сліпців, в
якому вваля участь понад 200 учас-
ників з цілого світа. Місцем кон-
гресу вбрано тому Аснжу, бо там
жив се. Франціск, котрий під кінець
життя осліп і тоді напався свій
чудовий гайм „До брата сонця“.
Почина до скликання конгресу дав
журналіст Сальванескі, який п'ять
літ тому втратив зір. На конгресі
врішено наважати вважати за уста
організаціями темних в цілому світі
та видавати свій орган.

Новий опосіб раболовлі.
„Англійське товариство для мор-
ської біології“ відкрило новий спо-
сіб раболовлі. Воно ствердило, що
риби, малі й великі, великими ма-
сами тиснуться до місць, освітле-
них вночі сильним світлом. Там
можна їх масово ловити.

**Страшний злочин 10-літ-
ного хлопця.** В Орієнтуні 10-літ-
ній хлопцеві, позбавленій опіки,
замордован і ограблен 76-літнього
темного старика, його 66-літню
жінку і 38-літню доньку.

**Цікаве для батьків, що ма-
ють одну дитину.** Один німець-
кий лікар зробив цікавий досвід
над відчею і талантом дітей, які
виховуються в товаристві старших,
не маючи вдома ровесників для
забави. Він каже: діти, що все пе-
ребувають в товаристві дорослих,
не тільки не розвиваються скорше
від інших, але й ще заляшаються
по заді тих, що виховуються в то-
варстві дітей. Крім цього 50%
однаків має неприємні риси харак-
теру, не терплять інших і вперті.
Це, що тепер стверджує німецький
вчений, наш селянин давно відкрив
і закріпив у приповідці: „Однак?
Буде злодій або піяк“... Очевидно,
є впливи від цього вправля...

Страшний гість. На острові
Цейлоні трапилася ось яка при-
года. Один урядовець праставі
приваєм у себе більше товариство.
Гості сиділи на веранді і гуторили
собі після обіду. Нараз господарі
дому зблідли і прказали тихім го-
локом службі принести масочку з
молоком. Служкавич виконав прказ
і поставив масочку з молоком під
стіл. Гості сиділи мов задеревіли.
Знали, що це значить. З під крила,
на якому сиділа паві дому, виліз
величезний вузь-окулярник і посу-
нувся до молока. Після цього ха-
зяка зімліла. Річ в тому, що під-
час обіду на веранду приповз не-
помічено небезпечний гість і об-
в'язав довкола ніг хазяка. Вона зі
страху мало не змерла. Знаючи,
що вузьколюблять молоко, вона була
ще на скільки притомна, що, не
рухаючись, ззеліла принести моло-
ка. І це її вратувало, бо укушення
окулярника справинює негайну
смерть. Коли вузьколюблять, один
з гостей влучив ударом бамбуса
вбив небезпечного гостя.

Нові книжки.

Автори, бажаючи, щоб їх твори були
на цій місці оцінені, мусять при-
слати два примірники книжки.

**Записки Чина св. Василя
Великого.** Том II. 1—2. Жовква
1926, 220 ст. Василянське, наукове
видавництво розвивається успішно,
маємо вже третій випуск, поважний
розмірами, з ріжнородним змістом.

Проф. І. Огієнко в статті україн-
ський наголос на початку XVII в.
обговорює стратинський Службеник
1604 р. і доходить до висновку, що
вже в тім часі українська мова ма-
ла свій наголос, окремий від ро-
сійського і майже такий сам, якого
уживаємо сьогодні. М. Голубець
розпочав мистецьку історію Лавро-
ва. І. Крипакевич дав спис серед-
ньовічних монастирів в Галичині (раз-
ом 57) і огляд монастирів пізній-
ших (в сумі 289). З матеріалів по-
міщено візитацію марамороських
монастирів 1749 р., житеписи Ва-
силян із збірника митр. Л. Кишки,
каталогу прокураторського архиву
в Римі і у дрібних замітках важливі-
ші: І. Холодного про епітрахиль
XVII в. з Вольсвина і дра В. Щу-
рата краснопущанська легенда —
тут зібрано докази, що популярне
оповідання про пригоду на ловах
короля Яна Собеского і заснова-
ння ним монастиря в Краснопущі не
має історичної основи, просто ви-
думане Поляками. Том записок за-
кінчений багатою бібліографією.
Видавництво повинно знайти поши-
рення і серед духовенства, що знай-
де тут багато нового до історії
української старовини.

Александр Барвінський:
1. Засновання катедрі історії Укра-
їни в львівському університеті. Від-
битка з Ювілейного Збірника Нау-
кового Т-ва ім. Шевченка. У Львові,
1925.—стор. 18,8; 2) З життя на-
шого духовенства в 1-й половині
XIX ст. (Частина із „Споминів з
мого життя“). Львів, 1925.—стор.
20,8. — В першій розвідці опові-
дає автор про те, з якими трудно-
щами й чимі заходами виборено
катедру історії України в львівсь-
кому університеті, як пропонувано
на це місце Проф. Антоновича з
Київа і як після його відмови
став професором відомий наш
історик, Михайло Грушевський.
В другій розвідці описує автор свої

молодечі роки на тлі священничого
побуту своїх батьків. Картини з ро-
динного й товариського життя то-
дішнього нашого духовенства пред-
ставлені дуже плястично. Обі роз-
відки це цінні матеріали до історії
нашого культурного і національного
життя 19. століття, а написані ці-
каво й приступно. — Е. Грицак.

Біржа 27. грудня. Курс
долара — 8,98 золотих.
Збіжжя: пшениця крава днір-
ська 51—52—зол., пше. крава
селянська 48,50 — 49,50; жито 37—
38; ячмінь броваровий 32—
34; ячмінь до перемелювання 29,75
— 30,75; ячмінь пастівний — 27
— 27,50; овес — 28,75 — 29,75 зол.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає

Др. Михайло Коє

лікар очей (окуліст)
ординує в Перемишлі вул. Міл-
кевича 11. (в поштової будинку).

Др. ІВАННА ВІТОШИНСЬКА

ординує в диточих і внутріш-
ніх недугах, в Перемишлі, вул.
Миколая 6. (бічна Чарнецького.)

Реальність на продаж в Ка-
ломі, ул. Крашевського ч. 65. Ві-
домість Леон Зальц, Перемишль.

Пчільний мід чистий, сві-
жий сегоднішній, що походить в
польських ласік в блянках
брутто 3 кг. — зол. 10,80, 5 кг. —
зол. 15, 10 кг. — зол. 28. враз
оплакуванням і оплатою поштовою
вистає за післяплатою І. WINOKUR
Tarnopol, ul. Tarnowskiego 1. 14. (Ma-
jopolska).

Важне для Вп. Пань!
КОНФЕКЦІЯ ДАМСЬКА
Михайла Естеррайхера
в Перемишлі, вул. Францішканська ч. 11.
продає по знижених цінах: плащі, костюми, сукні, дитячі плашки,
трикотаж і модні товари.

СВІЖУ МОРСЬКУ ЦЕБУЛУ
поручає до тровення шурів поручає
Дротерія В. І. МУШИНСЬКОГО
Перемишль, вул. Францішканська ч. 2.

Важна відомість для страдаючих!
Всякі найбільше вперті ревматичні болі, гострі, мораженьня, ло-
мання в кречах, біль голови і зубів і інші
подібні припадки цілком усуває славний і
прардний
ІХТІОМЕНТОЛЬ до натирання.
Одна проба вистарчить, аби переконалися,
що правдивий **Іхтіоментоль** є найліпшим
средством в тім роді. Головна фабрика
Іхтіоментолю: Лабораторія апіаки
Шимона ЕДЕЛЬМАНА в Самборі ч. 116
Висилається поштою за попереднім наді-
сланням належності або за післяплатою
5 фляконів з оплаченою пошт. і опакуванням
за 12,50 з.
10 " " " " 23—
25 " " " " 50—

Найдешевше жерело за купу.
Позір! **П. Т.** Позір!
КООПЕРАТИВИ і сільські КРАМНИЦІ
ГУРТВНИЙ СКЛАД
волічка, вовни, копу заполочку, бавовни до вишивок в мот-
ках Klark DMC, шовку, шпулькових ниток. Koats, Trójka Fuchs
шарі нитки в мотках, гарасівок, стяжок, крепнок, коронко,
обшивок, тасемок, крайок, гребенів, гузіків, ножів, ляжок,
батоги, паперців і тусок Соляні, Морвітан, Фрамос, Бонтон-
Коркові, зошити, всілякі паперові вироби і шкільні прилади.
як також величезний вибір галантерейних товарів
по найдешевших цінах поручає передвоенна знана фірма основана 1904 р.
ЛЕВ ЛЕВЕН
Станиславів, Ринок ч. 15. вхід від вул. Берка ч. 3.